

דרך הדי"ף

מתורתו של האדמו"ר רבי יאשיהו יוסף פינטו שליט"א
כרשת בהר-בחוקותי | גיליון 28 | כ"ב באייר תשפ"ג

סעודה ראשונה

"וידבר ה' אל מֹשֶׁה בְּהַר סִינִי לֵאמֹר"
גם לעתיד לבוא יהיו זמנים של עליה וירידה שבהם צריך להיות
באמונה ובטחון בהשם.

מובא ברש"י מה ענין שמיטה אצל הר סיני והלא כל המצות נאמרו
מסיני אלא מה שמיטה נאמרו כללותיה (ופרטותיה) וזקדוקיה מסיני
אף כולן נאמרו כללותיהן וזקדוקיהן מסיני.

והנה צריכים להבין, הרי פרשת שמיטה נאמרה בהר סיני, ובהר סיני
זה היה מתן תורה. במתן תורה נפסקה זוהמתן של ישראל ובני ישראל
הגיעו לתכלית הנרצה, כמו שהיו לפני חטא אדם הראשון שאכל מעץ
הדעת, שבטלה מיתה מן העולם והגיעו למדרגה גבוהה ביותר. אם כך
צריכים להבין, שבביל מה היה צריך לתת את מצוות שמיטה, הרי כעת
שקיבלו את התורה בני ישראל הגיעו לדרגה הגבוהה ביותר ואין אצלם
יותר את כל העניינים הרגילים שהיו עד עכשיו כאשר הייתה מיתה
לעולם, אם כך בשביל מה היה צריך את מצוות שמיטה?

אז אולי אפשר לבאר ולומר יסוד גדול, בני ישראל במתן תורה הגיעו
לדרגה כפי שיהיה לעתיד לבוא, שאדם יעלה ויתעלה, יגיע למדרגה
גבוהה ואחרי שיגיע למדרגה גבוהה שוב ירד ושוב יצטרך לעלות, אך
הירידה לא תהיה ירידה כמו של היום שאדם חוטא ונופל, יורד
למדרגות קשות וחמורות ויכול לרדת לדברים קשים, אלא הירידה תהיה
ירידה מידתית לתקופה מיוחדת של "מְלֵאָה הָאָרֶץ דְּעָה אֶת ה'"
(ישעיה יא, ט) אם כך, גם בביאת המשיח יהיו זמנים של עליה ויהיו
זמנים של ירידה, על פי כורח המציאות וכורח הזמן.

וכך הגמרא אומרת (סוכה נב.) שגם לעתיד לבוא כשיבנה בית המקדש
ויצר הרע יעבור מן הארץ, הקב"ה ימשיך לדרוש מעם ישראל לעשות
עזרת נשים ופירוד בין גברים לבין נשים. כל המפרשים שואלים מדוע
יצטרכו את הפירוד הרי "בְּלַע הַמָּוֶת לְנַפְח" (ישעיה כה, ח) ולא יהיה
יצר הרע, אם כך בשביל מה יצטרכו את הפירוד?

אלא לא יהיה יצר הרע, אבל בכל אופן יהיו זמנים של עליה וזמנים של
ירידה. כך גם בעניין שמיטת הארץ, בני ישראל היו אחרי מתן תורה
והגיעו לדרגה הגבוהה ביותר, בכל אופן היה עניין של ביטחון ואמונה
והשגה גבוהה שאפשר להשיג, זמנים של עליה וזמנים של ירידה על
פי כורח הזמן והוא ולכן היה צריך לתת את מצוות שמיטה וכל
העניינים של הר סיני. לכן התורה מדגישה ואומרת מה שמיטה

כלולותיה ופרטותיה מסיני, אף כל המצוות כולם. כל המצוות כולם גם
לעתיד לבוא ישארו וגם לעתיד לבוא תהיה דרך אחרת לעליה וירידה,
אבל לא בירידה מתחת לקו, שזה נקרא חטא ונקרא ירידה גדולה.

רשב"י הקדוש יגן עליכם בכל יום!

הצטרפו לקריאה יומית, קצרה ונוחה

בספר הזוהר הקדוש

ותהיו שותפים לסיים
10,000 ספרי הזוהר הקדוש

להצטרפות ללימוד הזוהר היומי העולמי

סדר לימוד הזוהר היומי שאורך 5 דקות, מונה 5 עמודים שיתקבלו אצלכם בשתי דרכים

- דרך התחברות לקבוצת ווצאפ ייעודית
- דרך אפליקצייה ייעודית

לרשותכם 3 דרכי הצטרפות:

היכנסו לאתר: Limudzohar.co.il
פנו אלינו בווצאפ: 053-5305200
סרקו את הברקוד

לפרטים נוספים או למשימות נש"י: *9268

סרקו את הברקוד החדש והצטרפו לקבוצה של כבוד האדמו"ר רבי יאשיהו יוסף פינטו שליט"א

נפש הדי"ף

אדם צריך לדעת, מתי שהוא רב עם מישהו והוא רוצה להזיק למישהו, מי מתלכך ראשון בנחלים? זה שמרים את הנחלים וזורק אותם. אל תרים נחלים ואל תזרוק נחלים, "אל נקמות ה'" (תהלים צד, א) אם מישהו עשה לך רע, תסלח לו בלב ותשאיר את זה להקב"ה, אתה אל תיקח את המלחמות של הקב"ה ואל תיקח מחשבות ושפיטות שאתה שופט בעצמך על מה שמגיע לשני, תשאיר את זה לאלוקי המשפט, להקב"ה. ובלב תסלח ותמחל לכולם, אם תתחיל לעשות דין ומשפט עם העולם עפ"י הדין והמשפט שאתה חושב ותתחיל לזרוק נחלים, אתה תהיה ראשון מלולך, בידיים, ברגליים, בבגדים, בפנים, בכל מקום.

לכן אחד הדברים הגדולים שבימים האלה צריך לחשוב ולתקן בתוך עצמנו, להפסיק לזרוק נחלים על אנשים. אנשים קצת יתלככו, אבל מי שזורק את הנחלים יתלכך מאד.

"וְכִי תֹאמְרוּ מֵה נֹאכַל בְּשָׁנָה הַשְּׁבִיעִית" גם באוכל של שנת השמיטה תהיה קדושה רוחנית כמו בשאר השנים

צריכים להבין, הרי בני ישראל היו במדבר, ראו את הניסים ואת הנפלאות שהקב"ה עשה עימם. הוריד להם את המן, נתן להם את השלו, בארה של מרים, ענני כבוד, כל הניסים מעל הטבע. אם כך, מה השאלה הזו על שנת השביעית, שהקב"ה אסר לעבוד באדמה "מה נֹאכַל בְּשָׁנָה הַשְּׁבִיעִית", הרי הקב"ה יתן את הפרנסה כמו שהגמרא אומרת (תענית ה'): דכי יהיב רחמנא שובעא לחיי הוא דיהיב, אם כך מה השאלה מה נאכל בשנה השביעית?

אלא צריכים להבין ולומר, כשאדם אוכל מוטלת עליו חובה גדולה וזהירות גדולה שצריך להיזהר בשעת האכילה, כי זהו זמן מיוחד ביותר שאדם צריך לעבוד את בוראו בשעת האכילה. לכן מובא בשולחן ערוך (או"ח קסז, ד) כשאדם מברך "המוציא לחם מן הארץ" יתן שתי ידיו על הפת בשעת הברכה, שיש בהן עשר אצבעות כנגד עשר מצוות התלויות בפת ע"ש.

ועשר המצוות התלויות בפת הן, בשעת החרישה "לא תחלש בְּשׁוֹר וּבְחֹמֶר יִחַדּוּ" (דברים כב, י), בשעת הזריעה "שֶׁדֶךְ לֹא תִזְרַע כְּלָאִים" (ויקרא יט, יט), "לא תחטם שׁוֹר בְּדִישׁוֹ" (דברים, כה, ד) לקט, שכחה, פאה, תרומה, מעשר ראשון, מעשר שני וחלה, אלו הן עשר מצוות שתלויות בפת לפני שאדם אוכל. לכן כמו שפסק השולחן ערוך ישתדל בשעת המוציא לחם מן הארץ לשים עשרה אצבעות על הלחם.

אם כך, עד שאדם זוכה לאכול את הלחם הוא קיים עשר מצוות בשעת ההכנה לאכילת הלחם. וצריכים להבין, מתי שהקב"ה נתן לבני ישראל את המן, בני ישראל גם כן ראו אוכל שמגיע אליהם בלי אף עמל וברי אף טרחה, בלי עשר מצוות המקדימות לאכילת הלחם, לכן עמדו בני ישראל ושאלו מן הוא "וַיִּרְאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו מִן הוּא פִי לֹא יִדְעוּ מֵה הוּא וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם הוּא הַלֶּחֶם אֲשֶׁר נָתַן ה' לָכֶם לֶאֱכֹל" (שמות טז, טו), איך אנחנו נאכל את הדבר הזה בלי עשר תיקונים שצריכים לתקן, ענה להם משה "הוא הלחם" זה דבר מיוחד, זה דבר של מלאכי השרת שהקב"ה נתן למלאכי השרת, זה הלחם המיוחד

שאתם תאכלו אותו אפילו שאין בו את העשר מצוות לפני אכילת הלחם, זה דבר של מלאכי השרת עם כל הסגולות הנצרכות שיהיו.

וזוהי שאלת בני ישראל, מתי שהקב"ה ציוה את בני ישראל במצוות השמיטה אמרו בני ישראל, כשאנחנו עובדים בשדה הקב"ה נתן לנו את העשר מצוות עד שמברכים על הלחם, אם כך עכשיו שהקב"ה אומר לנו לא לזרוע בשביעית, ודאי שהוא יעשה לנו נס שנאכל בשנה השביעית, אבל מה תהיה האיכות ותוצאת האכילה של השנה השביעית? אם הקב"ה יעשה איתנו איזה נס, אלו תוצאות יהיה בזה?

עונה הקב"ה ואומר להם שבשנה השישית יצוה להם את הברכה, הברכה כבר תהיה בשישית והיא תחזיק עד השביעית, ואז העשר מצוות שהקב"ה נתן על הפת והקדושה שיש בפת, בתיקון של העשר שערים עד שאוכלים את הפת, תמשיך גם לשנה השביעית. אם כך שאלת בני ישראל הייתה על קדושת וטוהר וזיכור הלחם על זה שאלתם הייתה לקב"ה.

שׁוֹרֵי הַדִּיּוּף

שאלה:

כבוד הרב רצינו לשאול מה עלינו לעשות כדי לשרוד בחבלי משיח? ימים שיש הרבה יצר הרע וקשה לנו. רוצים לחזק את האמונה.

תשובה:

ללמוד, כל התורות של "שובה ישראל", השיעורים, הלימודים זה בית ספר של אמונה. כמו שאמרנו כל דור יש מספר חיוג אחר, המספר חיוג של הדור הזה זה "שובה ישראל", זה התורות של "שובה ישראל", זה הלימוד של "שובה ישראל", זו הדב"קות ב"שובה ישראל". זו הדרך האמיתית שבה ישכון אור. אנחנו מאמינים שזה, כמו שיש בשמיים י"ב שערים, זה שער מיוחד של "שובה ישראל" של הדור הזה, להתקרב לתשובה, להתקרב לעבודת השם, להתקרב לטוב. מי שבדרך הזאת זו דרך שבה ישכון אור.

"אם בְּחַקְתִּי תִלְכוּ וְאֶת מִצְוֹתֵי תִשְׁמְרוּ וְעִשִּׂיתֶם אֹתָם"
 אדם שנמצא בתורה לא יכול להיות גם בדברים בטלים ולהיפך

מובא במדרש (ויק"ר לה, א) הָדָא הוּא דְכָתִיב "חֲשַׁבְתִּי דְרַכִּי וְאֶשְׁיְבָה רַגְלִי אֶל עֵדְתֶיךָ" (תהלים קיט, נט) אָמַר דָּוִד רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם בְּכָל יוֹם וְיוֹם הֵייתִי מְחֻשָּׁב וְאֹמֵר לְמָקוֹם פְּלוֹנִי וְלְבֵית דִּינָה פְּלוֹנִית אֲנִי הוֹלֵךְ, וְהָיוּ רַגְלֵי מְבִיאֹת אוֹתִי לְבֵיתִי כְּנִסְיוֹת וְלְבֵיתִי מְדַרְשׁוֹת, הָדָא הוּא דְכָתִיב וְאֶשְׁיְבָה רַגְלִי אֶל עֵדְתֶיךָ עכ"ל.

ובאמת צריכים להקשות ולומר, מה פירוש והיו רגלי מביאות אותי, הלא דוד המלך הוא איש משכיל, איש נבון וחכם והיה צריך לומר ראשי מביא אותי, כי הראש קובע לאן הרגלים ילכו. מה פירוש רגלי מביאות אותי, למה לא אמר ראש?

אלא אולי אפשר לבאר ולומר כך, דוד המלך היה אדם גדול וקדוש, שכל ימיו ועיתותיו היו בתורה הקדושה ובעבודת ה'. וכמו שהגמרא אומרת (ברכות ד.) שדוד המלך היה אומר שכל מלכי מזרח ומערב ישנים עד שלוש שעות, ואני "חֲצוֹת לַיְלָה אֶקוּם לְהוֹדוֹת לְךָ" (תהלים קיט, סב) כל חייו היו סביב התורה והקדושה. לאט לאט עם הימים, דוד המלך אמר אולי אני צריך קצת זמן לעצמי, ללכת לנוח, ללכת קצת לבתי תיאטראות, בתי קרקסאות קצת זמן לעצמי בשביל להבין יותר את החיים ולחיות יותר את החיים. אני כל היום סביב התורה והמצוות, כל היום סביבי עבודת ה' אולי אני צריך קצת זמן לעצמי, ומתי שהוא ביקש את הזמן לעצמו, הרגלים שלו היו מביאות אותו לבית כנסיות ומדרשות.

ואז "חֲשַׁבְתִּי דְרַכִּי וְאֶשְׁיְבָה רַגְלִי אֶל עֵדְתֶיךָ" דוד המלך הרגיש שההרגלים הרעים באים איתו לתורה ולקדושה, ההרגלים של בתי קרקסאות ובתי תיאטראות מביאים אותו לבתי כנסיות ולבתי מדרשות. ההרגלים הגשמיים שהוא ניסה ללכת אליהם, היו כננסים איתו ומפריעים לו בתורה ובמצוות ובמעשים טובים, אז הוא עצר את הדברים האלה, כי אי אפשר לפסוח על שני הסעיפים.

אם אדם נמצא בתורה הקדושה הוא לא יכול להיות בדברים בטלים, אם אדם נמצא בדברים בטלים הוא לא יכול להיות בתורה הקדושה, כי הדברים הבטלים כננסים בתוך התורה הקדושה. לכן דוד המלך מיד ניתק את זה והבין שאם דברים בתורה, "וְאִתָּם הַדְּבָקִים בְּה' אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכְּם הַיּוֹם" (דברים ד, ד) הדבקות בתורה זה כמו אויר לנשום, שאי אפשר רגע אחד לנשום ורגע אחד לא לנשום. אם נשום, נשום כל הזמן, ואם עוצר, נעצר.

"אם בְּחַקְתִּי תִלְכוּ וְאֶת מִצְוֹתֵי תִשְׁמְרוּ וְעִשִּׂיתֶם אֹתָם"
 לא רק שמעשיך יהיו לשם שמיים אלא גם מעשי האנשים מסביבך

ונהנה רש"י האריך בעניין כפל הלשון, שהתורה הקדושה כופלת ואומרת "אם בְּחַקְתִּי תִלְכוּ וְאֶת מִצְוֹתֵי תִשְׁמְרוּ וְעִשִּׂיתֶם אֹתָם" וצריך להבין מדוע התורה כופלת את הלשון, וידוע כמו שהארכנו בעבר שכל תג בתורה הקדושה מדוקדק ביותר, מה כפל הלשון פה?

אלא אפשר לבאר ולומר, שלא די לו לאדם במה שהוא עצמו הולך

בחוקותיו של הקב"ה ומתנהג בדרך ה', אלא האדם צריך להשתדל בכל כוחו לזכות את האחרים שגם הם ילכו בדרך ה' ויקיימו תורה ומצוות. כמו שמובא בגמרא (שבת נד:) מי שספק בידו למחות ואינו מוחה, נקרא על שמו, על כן אמר שוב "וְאֶת מִצְוֹתֵי תִשְׁמְרוּ" שחייב אדם לעשות משמרת, גדר וסייג לתורה, להיות שומר למצוות שיתקיימו גם על ידי אחרים.

אדם שחושב שאם קיים הוא את המצוות בזה יצא ידי חובה, טועה טעות חמורה. וכמו שחז"ל אומרים (שם) פרתו של רבי אלעזר בן עזריה הייתה יוצאת ברצועה שבין קרניה שלא ברצון חכמים, ודרשו ואמרו וכי רבי אלעזר בן עזריה לא הקפיד בעניין שבת, ודאי שהקפיד, אלא פרתם של השכנים של רבי אלעזר בן עזריה יצאה ברצועה שבין קרניה, ורבי אלעזר בן עזריה לא הוכיח אותם מספיק, ולכן נקרא על שמו שפרתו יצאה ברצועה שלא ברצון חכמים.

אם כך התורה הקדושה מצווה אותנו פה "אם בְּחַקְתִּי תִלְכוּ וְאֶת מִצְוֹתֵי תִשְׁמְרוּ וְעִשִּׂיתֶם אֹתָם" שלא די לאדם שהוא לבד מקיים את החוקים ואת המצוות, אלא יהודי חייב בכל כוחו לדאוג שגם חבריו וקרוביו ובני משפחתו, וכלל עם ישראל יקיימו את התורה ואת המצוות.

וידוע מה שהגמרא אומרת (ברכות כח:) רבי יוחנן כשחלה ובכה, שתי דרכים לפני, אחד לנן עדן ואחד לניהנום ואינו יודע באיזו דרך מוליכים אותו. ופירשו המפרשים כי ודאי רבי יוחנן כשלעצמו לא היה לו לירא מניהנום, אבל חשש שאולי בניו או תלמידיו יקלקלו דרכם, והם על ידי מעשיהם יוליכוהו לניהנום כי ברא מזכה לאבוה (סנהדרין קד.) דלהפך, דהיינו דאיזה דרך מוליכים אחרים אותו.

והיינו דאמר דוד המלך "חֲשַׁבְתִּי דְרַכִּי" (תהלים קיט, נט) מדוע אמר דרכי, שתי דרכים גן עדן וגניהנום, ואינו יודע באיזו דרך מוליכים אותו הבאים אחריו. על כן "וְאֶשְׁיְבָה רַגְלִי" אלו הבנים והתלמידים, כמו שנאמר ברא כרעא דאבוה. "אֶל עֵדְתֶיךָ" כלומר על כן השתדלתי בכל עוז לפקח על הבאים אחריו ולדבקם גם הם אל עבודתך, וזה רגלי מוליכות אותי לבית המדרש. לכן האדם צריך להשתדל בכל כוחו, שכל מעשיו יהיו לשם שמיים ולא רק מעשיו, אלא לזכות את אחרים שגם הם, מעשיהם ודרכיהם יהיו בדרך ה' לשם שמיים.

ספר דברים
 המסלול שלכם
 לישועה

ספר דברים צוות משה רבנו רעיא מהימנא מתקנת האדמו"ר רבנו יאשיהו יוסף פינגוט שליט"א

סגולות הרי"ף

סגולה לאדם שיש לו צרה

רבי חיים פלאגי' אומר מתי שיש לאדם צרה, יתן אוכל אפילו לחיות טמאות ויגיד, כמו שאני מרחם על חיות טמאות השם תרחם עלי. הקב"ה תתן שפע ופרנסה והצלחה לכל כלל עם ישראל ולכל העיר הזאת ולכל הקהילה הזאת ובתוכם גם אותי, כי אם בן אדם שם רק את עצמו, "השם תתן לי", אז השם אומר, "השם תתן לי", בוא נראה מי אתה, אבל מתי שאדם כולל את כולם אתו ואומר ביחד עם כל האנשים, והקב"ה תשפיע עלי יחד עם כולם, אז הקב"ה אומר, עם כולם, טוב בוא, באמצע עם כולם, טוב.

שמואל הנביא

תפילה צריכה סבלנות גם אם לא נענית אל תתיאש ותרם ידיים נסתכל על חנה הנביאה, חנה היתה נשואה עם אחד הצדיקים הגדולים, הטהורים, הקדושים שהיו בעם ישראל, אלקנה. אלקנה היה קדוש עליון, היה צדיק, אלקנה היא אדם שהחזיר בעם ישראל ללכת לבית המקדש, ללכת למשכן, הוא היה מסתובב בכל ארץ ישראל, מספר ניסים, מי שהולך למשכן (המשכן הוא היה קודם לבית המקדש), מי שהולך למשכן, מי שמתפלל, מי שמקריב קורבנות, היה כל היום, הוא היה נביא, אלקנה היה נביא. ואלקנה היתה לו אשה שהוא אהב אותה מאד, קראו לה חנה ולחנה לא היה ילדים. היה לה צער גדול, היא היתה אשה צדיקה, היא היתה טובה, לא היו לה ילדים והיא עשתה את הכל להיפקד בבנים, כל מה שיש בעולם היא עשתה שהשם יפקוד אותה בבנים והשם לא פקד אותה.

ואז היא הלכה והביאה את צרתה לביתה, הביאה אשה שניה לבעלה והיא אמרה אולי בזכות זה אני אבנה ויולדו לי ילדים. פנינה ילדה עשרה ילדים והיתה מצערת אותה, מענה אותה, הנה הילד הזה הוצה לאכול, הילד הזה חולה, וחנה היתה בצער גדול, בצער שאי אפשר להבין אותו.

הגיעו לראש השנה למשכן להקריב קורבנות, חנה התפללה וחנה סללה ויסדה את הדרך החדשה בתפילה להקב"ה, היא שפכה את ליבה, בכתה, "רַק שְׁפָתַי נְעוּת וּקְוָה לֹא יִשְׁמַע" (שמ"א א, יג), משמה למדנו להתפלל שמונה עשרה, חנה לימדה את עם ישראל להתפלל שמונה עשרה. מאיפה בא לעם ישראל תפילת שמונה עשרה, מחנה, "רַק שְׁפָתַי נְעוּת וּקְוָה לֹא יִשְׁמַע", התפללה שמונה עשרה, בכתה להקב"ה, בכתה להקב"ה בכי גדול ביותר שקשה לה, שיפקוד אותה בבנים.

ומצד שני בעלה, הנביא אלקנה, הוא אומר לה, תרימי ידיים, אני טוב לך מעשרה ילדים, אני אוהב אותך, אני אתן לך. אין לך ילדים, השם לא פקד אותך, יש דברים שמעל הכוח, יש דברים שמעל המזל, זהו, תרימי ידיים. אבל היא לא הרימה ידיים, אפילו שהנביא אומר לה את זה היא לא הרימה ידיים. התפללה, בכתה, שפכה שיחה, מה לא עשתה להיפקד בבנים והיא במשכן בוכה ובוכה ובוכה.

עלי הכהן שהיה זקן והיה כהן גדול והיה הנביא והיה גדול מכל עם ישראל בקדושה, בטהרה ובעבודת השם, "וַיַּחֲשֹׁבָה עָלַי לְשֹׁכְרָה" (שם, יג), עלי חשב שחנה היא שיכורה. מה היא בוכה, אף אחד לא בוכה, מה היא ממלמלת בפה. אז לא היו מתפללים במלמול בפה, היו מתפללים בפה מלא, חותכים את האותיות בפה ולא ממלמלים, מה היא ממלמלת. "וַיַּחֲשֹׁבָה עָלַי לְשֹׁכְרָה", אמר לה "עַד מַתִּי תִשְׁתַּכְּרוּ" (שם, יד), מה, אשה משתכרת, מה זה הדבר הזה, "עַד מַתִּי תִשְׁתַּכְּרוּ", עד מתי תהיי שיכורה, זה לא דבר שעושים אותו.

אמרה חנה לעלי אני לא אשה שיכורה, "אִשָּׁה קָשֶׁת רוּחַ אֲנִי וַיִּין וְשֹׁכֵר לֹא שְׁתִּיתִי וְאֶשְׁפָּךְ אֶת נַפְשִׁי לַפָּנִי הִי" (שם, טו), וכו' וכו'. אמר לה עלי, "לְכִי לְשִׁלּוֹם וְאֵלֶּהי יִשְׂרָאֵל יִתֵּן אֶת שְׁלֹתְךָ אֲשֶׁר שְׁאֵלְתָּ מֵעַמּוֹ" (שם, יז), אני מתפלל עליך שמה שביקשת מהשם, השם יתן לך.

מה אנחנו רואים, אשה צדיקה, מתפללת, מבקשת, מתחננת, מה לא עושה ולא מקבלת מילה אחת אפילו של תמיכה, לא מאלקנה בעלה, אלקנה מייאש אותה, לא יהיה לך ילדים, תתיאשי מילדים, בואי נלך, נעשה משהו אחר, אין ילדים, לא יהיה ילדים, מייאש אותה. היא הולכת למקום של השם בראש השנה, לבית המקדש, למשכן, להקריב קורבנות שבעלה הוא היה היסוד שמקריב קורבנות במשכן, הוא היה מביא את כל עם ישראל למשכן. ומה אומר לה הנביא, את שיכורה, את לא טובה, את לא בסדר, למה את משתכרת, והיא יוסדת יסוד חדש בתפילה להתפלל בלחש, משמה לומדים איך מתפללים

שמונה עשרה בשקט.

מבזים אותה, אומרים לה, עושים לה, מכאיבים לה, מצערים אותה, ובסוף מה היא זוכה, היא זוכה שהקב"ה נותן לה את הנשמה הגבוהה והגדולה ביותר, את שמואל הנביא, ששמואל הנביא משח למלך את שאול המלך ומשח למלך את דויד המלך. מה אנחנו רואים, תפילה זה דבר עצום, אבל תפילה צריכה סבלנות. וגם אם אתה מתפלל ואתה רואה הכל הפוך ממה שהתפללת, אל תרים ידיים. הרבה פעמים אדם מתפלל, רואה שזה לא מצליח לו, מרים ידיים, מתיאש והולך והוא מפסיד את הכל. הגדולה של האדם שהוא מתפלל, מקבל מכות, מקבל דברים קשים, מקבל דברים נגד המציאות מה שהוא מתפלל, והוא לא מתיאש, הוא יודע שהוא הולך בדרך נכונה, אבל יש לו סבלנות, והסבלנות הזאת היא עולה ושווה לאדם עולם ומלואו.

רבי סעדיה גאון

מסופר על רבנו סעדיה גאון שפעם אחת התארח באיזו עיר ובעל הבית לא ידע שזוהו רבי סעדיה גאון הגדול, אלא חשב רב רגיל, רב פשוט. בעל הבית כיבד אותו כבוד הראוי לתלמידי חכמים, היה מוקיר רבנו ומכבד תלמידי חכמים. אחרי כן נודע לאותו בעל הבית שאותו רב היה רבי סעדיה גאון, בא אליו ונפל לברכיו, ביקש מחילה וסליחה על כל הזמן שלא ידע מיהו ואם היה יודע, כמה היה מכבד וטורח יותר בשבילו.

אמר לו רבי סעדיה גאון, ח"ו עשית מעל ומעבר, למה אתה ככה מצטער. מתי שסיים לדבר אותו בעל הבית, התחיל רבי סעדיה גאון לבכות ולומר, ריבונו של עולם כל יום אנחנו מבינים יותר מי אתה, כל יום שעובר, אדם מבין יותר את גדולתו של הבורא. כמה אנחנו כל יום שעובר צריכים לעשות תשובה על יום האתמוול שלא ידענו מי זה הקב"ה, שלא מספיק קיימנו את המצוות בשלימות כמו שצריך, שלא מספיק הכנענו את הלב מספיק כמו שצריך.

מתי שהאדם בן ארבעים הוא יודע ומכיר את בוראו יותר מאשר היה בגיל שלושים, מתי שהאדם בן חמישים הוא מכיר את בוראו יותר מאשר היה בגיל ארבעים. אדם כל יום צריך לעשות תשובה על יום האתמוול שלא הכיר מספיק ולא העריך מספיק את הקב"ה יותר מהיום. וזה מה שכתוב אצל אברהם אבינו "וַאֲבָרָהֵם זָקֵן בָּא בַיָּמִים" (בראשית כד, א) אברהם אבינו הביא את כל הימים אחורה, כל יום הוא תיקן אותו כמו הגדולה שהבין באותו יום את מעלת הבורא. בגיל מבוגר מבינים מה זה הקב"ה יותר מגיל צעיר.

התשובה של האדם צריכה להיות לא רק על מה שעשה עבירות, אלא גם על זה שבצעירותו לא הכיר מספיק את הבורא ולא עשה מספיק תשובה ומעשים טובים. הגמרא אומרת (פסחים נ). אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו עם כל תלמודו וכל מעשיו, כל יום האדם צריך לתקן את היום שעבר, כשהיום הוא מבין יותר מה זה הקב"ה.

